

дозволяє доповнювати доклади і проекти комп'ютерними презентаціями для більш наглядної трансляції ілюстративного матеріалу уроку музичного мистецтва. По-друге, інформація, що представлена на мультимедійних носіях, дозволяє проводити віртуальні екскурсії та подорожі по країнах та епохах, знайомити зі збірками музичного мистецтва, з найкращими виконавцями, з різноманітними стилями і напрямками в музичному мистецтві тощо.

Ми розглядаємо ігрові мультимедійні системи як один із засобів інтерактивного навчання на уроках музичного мистецтва. За такої форми роботи комп'ютер використовується як інструмент для інтерактивної художньо-освітньої дії, задача якої – озброєння знаннями учнів, а мета – самостійність мислення і творчість школярів.

Мультимедійні музичні ігри – це ігри, в яких учасник взаємодіє з віртуальним середовищем, стан якого характеризується різними способами передачі інформації (аудіальний, візуальний, тактильний). Зробимо стислий огляд найбільш цікавих інтерактивних освітніх музичних програм для дітей.

Видавництво МедіаХауз розробило серію розвивальних дисків «Граємо з музикою»: «Граємо з музикою Вівальді. Аліса і пори року»; «Граємо з музикою Моцарта. Чарівна флейта»; «Граємо з музикою Чайковського. Лускунчик». Мультимедійні продукти цієї серії вдало поєднують у собі цікаві комп'ютерні ігри, що розвивають музичні здібності учнів, а також музичні енциклопедії та казкові пригоди у світі музики. Розкрити музичні здібності учня дозволяє популярна мультимедійна серія «Скоро в школу» – «Розвиваємо музичні здібності» видавництва ID COMPANY. Яскравий і цікавий зміст цього проєкту відкриває для учнів таємничий світ нотної грамоти, розказує про життя композиторів, знайомить із музичними інструментами та їх звучанням.

Цікавий сюжет гри «Кліффорд. Угадай мелодію!» допоможе школярам освоїти ази музичної грамоти і створити декілька нових музичних інструментів. Виконуючи нескладні, але дуже цікаві завдання, в учнів сформується уявлення про композицію, ритм, музичний стиль. Нові пригоди героїв відомих мультфільмів студії Disney представлено у двох мультимедійних проєктах: «Король Лев» і «Красуня і чудовисько». Інтерактивні програми містять багато цікавих ігор із чудовою графікою і неперевершеною музикою. Разом із діснеївськими персонажами школярі мають змогу здійснити цікаву подорож, а також виконати музичні завдання, розвинути фантазію, творчі та музичні здібності.

Сьогодні музичні інтерактивні ігри стрімко розвиваються, тому вчитель музичного мистецтва без зусиль може знайти мультимедійний продукт, що відповідає його концепції уроку. Безумовно, використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва зробить навчання яскравим, цікавим для учнів будь-якого віку, сформує емоційно позитивне ставлення до предмету, а інтерактивний процес між школярами та віртуальним світом дозволить перетворити урок у справжню захоплюючу подорож.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беловский Г. Г. Мультимедийные технологии : лабораторный практикум / Г. Г. Беловский, В. М. Зеленкевич. – Минск : БГПУ, 2010. – 192 с.

Костак А.І., студентка ПО-1сп

Науковий керівник:

ст. викладач **Барчій М. С.**

Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сьогодні проблема психологічної компетентності є актуальною, її значущість для підвищення ефективності педагогічної діяльності і розвитку особистості педагога дуже

важлива. Освітні стандарти Нової української школи ще більше вимагають розглядати професійну діяльність педагога через призму знань психологічних особливостей дитини.

У роботах сучасних науковців, присвячених проблемі психологічної компетентності, відзначається, що цей вид компетентності завжди співвідноситься з діяльністю фахівця, є частиною психологічної культури фахівця, свідченням його високого професіоналізму, вона є внутрішнім особистісним інструментарієм фахівця, що сприяє ефективнішому виконанню його професійної діяльності.

Основні складові психологічної компетентності розподіляються за трьома напрямками:

1. Психолого-педагогічна грамотність - це загально-професійні знання.
2. Психолого-педагогічні вміння – здатність педагога використовувати свої знання в педагогічній діяльності та в організації взаємодії з учнями.
3. Професійно важливі особистісні якості, які відображаються в процесі діяльності і впливають на вихованців, а також забезпечують своєрідність зовнішньої реалізації знань і вмінь [3].

Дослідники О. Є. Клименко та І. Ю. Белова називають п'ять основних видів психологічної компетентності фахівця: соціально-перцептивна компетентність (розуміння людей, її основу складають спостережливість і принциповість); соціально-психологічна (знання закономірностей поведінки, діяльності і стосунків людини, включеної у професійну групу, колектив); аутопсихологічна (самопізнання, самооцінка, самоконтроль, уміння управляти своїм станом і працездатністю); комунікативна (знання різних стратегій і методів ефективного спілкування); психолого-педагогічна (володіння методами здійснення впливу на інших) [1].

Психологічна компетентність педагогічних працівників визначається не тільки як теоретико-психологічна обізнаність, а, у першу чергу, як сформована система професійних цінностей та навичок професійного спілкування, вдосконалення навичок педагогічної взаємодії в системі «вчитель – учень», як система професійного ставлення до учня; підвищення психологічної компетентності педагога-це один із важелів, який зможе покращити ситуацію у практиці навчання, виховання, розвитку молоді [2]. Психологічна компетентність це вміння використовувати психологічні знання в роботі: вміння бачити за поведінкою дитини її стан, рівень розвитку пізнавальних процесів, емоційно-вольової сфери, рис характеру, здатності орієнтуватися, опрацювати психологічну ситуацію у відносинах між дитиною і колективом та обирати раціональний спосіб вирішення.

Л. Б. Орбан-Лембрик під психологічною компетентністю розуміє сукупність комунікативних, перцептивних та інтерактивних знань, які дають змогу індивіду орієнтуватись у соціальних ситуаціях, міжособистісних відносинах, приймати правильні рішення [3]. О.І. Бондарчук визначає психологічну компетентність особистості через успішність, конструктивність її діяльності на основі ефективного застосування психологічних знань і вмінь для розв'язання завдань чи проблем, що стоять перед нею в системі «людина – людина» [3]. Психологічну компетентність також розуміють як особливий мотиваційний стан – готовність проявляти цілеспрямовану активність на основі отриманих психологічних знань [2]; комплекс характеристик особистості, який включає уявлення про процеси переживання, міжособистісні і групові процеси, особистісну позицію, комунікативні та рефлексивні навички [1].

У цілій низці робіт психологічна компетентність розглядається в якості складової професійної компетентності педагога. Її визначають як комплекс психологічних знань і умінь, необхідних для вирішення професійних завдань у педагогічній діяльності; систему психічних властивостей, що визначають успішність виконання педагогічної діяльності; наявність основ психологічних знань і досвіду, необхідних для ефективної педагогічної роботи ; інтегральну акмеологічну характеристику вчителя, що дозволяє конструктивно вирішувати завдання професійної діяльності, спілкування і саморозвитку [1].

Отже, психологічна компетентність представляє собою інтегровану характеристику рівня професійної підготовленості педагога, яка базується на фундаментальних психолого-педагогічних знаннях і вміннях, що проявляються в єдності з особистісними якостями.

Всебічні зміни, зумовлені викликами сучасності в загальних характеристиках суспільства, їх впливах на особистість дитини, освітнє середовище, вимагають від педагога швидкого й ефективного реагування шляхом постійного свідомого учіння, оновлення знань, свободи та гнучкості мислення. Все це може здійснювати вчитель з високою професійною компетентністю, розвиненими творчими здібностями, високим рівнем інтелігентності та ерудованості. вимоги гуманістичних засад сучасної освіти можливо реалізувати лише опираючись на психологічну компетентність педагогічних працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутан Ю.В. Психологічна компетентність вчителя в умовах нової української школи / Психологічна культура вчителя в контексті викликів сучасності: зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.-Тернопіль, 2017.- С.38.
2. Науково-методичні засади формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій у системі післядипломної педагогічної освіти: наук.-метод. посібник / за наук. ред. О.І. Бондарчук. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 144 с.
3. Кочерга О.В. Розвиток психологічної компетентності вчителя початкової школи / О.В. Кочерга // Рідна школа. – 2013. – № 11 – С. 52–56.

Костич М.В., студентка ДО-1;
Науковий керівник:
ст. викладач **Русин Н.М.**
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК САМОСТІЙНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПІЗНАВАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

На сучасному етапі розвитку соціуму зростає потреба в активних, самостійних і творчих людях, які здатні виявляти креативний підхід до вирішення проблемних питань, встановлювати шлях свого розвитку. На думку О. Леонтєва, А. Запорожця, А. Люблінської та інших авторів виховання самостійної, активної особистості слід починати з дошкільного віку, так як саме в цей час створюються сприятливі умови для розвитку основ самостійності.

Самостійність - багатоаспектна особистісно-діяльнісна основа, яка проявляється в уміннях, потребах, здібностях самому, незалежно, ініціативно висувати цілі, формулювати значущі для себе питання, вибирати засоби, проявляти наполегливість і доводити вирішення зазначених проблем до позитивних результатів, давати оцінку своїй діяльності (І. Кондаурова). Під самостійністю часто розуміють конкретну властивість індивіда, яка допомагає здійснити себе як особистість [1, с. 6]. Якщо дитина самостійна, вона ініціативно, відповідально підходить до кожної діяльності. У самостійної дитини спостерігається деяка незалежність. Будь то пізнавальна або ігрова діяльність.

У старших групах діти більше організовані, ніж їх менші товариші. При виконанні запитів дорослих або реалізації призначених вихователем творчих завдань старші дошкільнята можуть проявити ініціативу. Вони виробляють це охоче і з властивим дитячим задоволенням [2, с. 34]. Старший дошкільник вже володіє вже потрібними для незалежних дій якістю і кількістю знань, досвіду, хоч і маленького, але все ж набуті навички виконання різноманітних дій у старшого дошкільника вже спостерігаються.

Всі ми прекрасно знаємо, як діти люблять в цьому віці повторювати «Я сам! ». Тобто дитина вже може і хоче що-небудь робити без сторонньої допомоги. Дитина намагається виконувати навіть легкі трудові доручення. Якщо у дітей що-небудь не виходить зробити самостійно, все одно вони без бажання передають дані обов'язки другому. Намагаються робити непосильну і посильну роботу, але не зрозуміють, що це їм це ще недоступно.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>